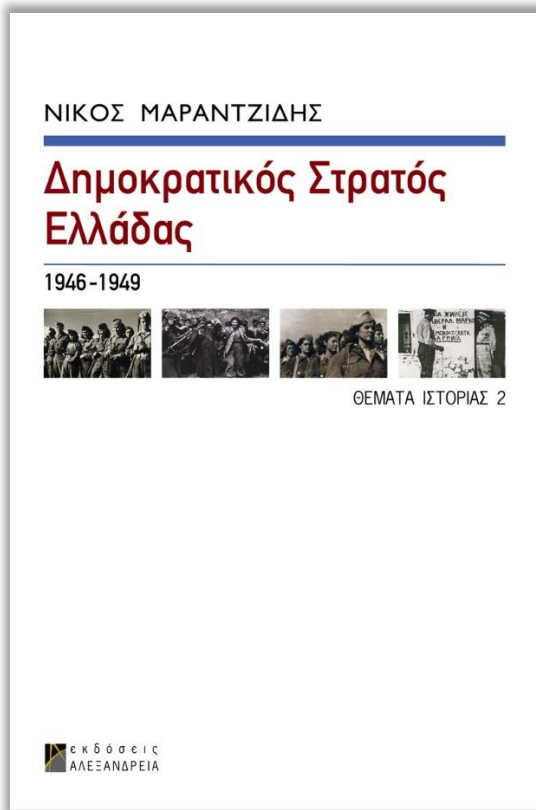

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Νίκος Μαραντζίδης

**Δημοκρατικός Στρατός
Ελλάδας
1946-1949**

ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ 2

ISBN: 978-960-221-467-1, σελ.200,
σχ.14x21,α' έκδοση Απρίλιος 2010,
τιμή 15,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

Η μελέτη αυτή παρουσιάζει μια συνολική εικόνα του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας, με έμφαση σε συγκεκριμένες πτυχές της οργάνωσης, λειτουργίας και δράσης του, οι οποίες, κατά τον συγγραφέα, απουσιάζουν ή υποτιμούνται στη μέχρι τώρα βιβλιογραφία. Το ζητούμενο είναι η επανατοποθέτηση του φαινομένου στο γενικότερο πλαίσιο της δεκαετίας του 1940 και των εξελίξεων του διεθνούς κομμουνιστικού συστήματος.

Στο 1ο κεφάλαιο αναλύεται η εικόνα του ΔΣΕ στη συλλογική μνήμη της Αριστεράς και η εξέλιξη της ιστορικής έρευνας γύρω από το θέμα. Στο 2ο εξετάζεται η βοήθεια σε στρατιωτικό και άλλο υλικό που παρείχαν τα κομμουνιστικά κράτη στο ΚΚΕ. Στο 3ο παρουσιάζονται η δημογραφική σύνθεση και τα κοινωνιολογικά χαρακτηριστικά των μαχητών του ΔΣΕ, καθώς και οι εθνοτικές ομάδες (ιδίως οι Σλαβομακεδόνες) που βρέθηκαν στο αντάρτικο. Στο 4ο μελετώνται οι βασικές πολιτικές και οργανωτικές αρχές της φυσιογνωμίας του ΔΣΕ. Στο 5ο αποτιμάται η δυνατότητά του να πετύχει τους στόχους του. Στο 6ο αναλύονται οι μηχανισμοί απονομής δικαιοσύνης που συνέστησε. Στο 7ο θίγονται θέματα ταμπού της ζωής του ΔΣΕ, όπως η βίαιη στρατολογία αμάχων, η συμμετοχή παιδιών στο αντάρτικο, οι σχέσεις των φύλων και η τύχη των αιχμαλώτων. Τέλος, στο 8ο κεφάλαιο αναλύεται το συνταγματικό πλαίσιο και οι δημόσιες πολιτικές του κράτους του ΔΣΕ. Το βιβλίο συμπληρώνεται με βασική βιβλιογραφία και χρονολόγιο στρατιωτικών γεγονότων.

«Στο βιβλίο επιχειρείται η περιεκτική παρουσίαση του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας, του αντάρτικου στρατού του ΚΚΕ κατά τα χρόνια 1946-1949. Συνδυάζοντας την περιγραφή με την ανάλυση, σκιαγραφούνται τα βασικά χαρακτηριστικά του ΔΣΕ στα χρόνια του εμφυλίου

πολέμου, προκειμένου ο αναγνώστης να κατανοήσει τι ήταν και πώς δρούσε αυτός ο στρατός.

Η πρόσβαση σε μέχρι πρότινος κλειστά αρχεία και ο μεγάλος αριθμός μαρτυριών και απομνημονευμάτων για τον εμφύλιο πόλεμο βοήθησε τις ιστορικές έρευνες να επιστρέψουν σε παλιότερα ερωτήματα και θέματα ταμπού και να προχωρήσουν σε νέα θεματικά πεδία με μεγαλύτερη ερευνητική νηφαλιότητα σε σχέση με το παρελθόν. Αργά αλλά σταθερά καλύπτονται τα κενά που υπάρχουν για να σειρά όψεις του εμφυλίου πολέμου και του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας. Ολοένα και περισσότερο κατανοείται πως το ζήτημα δεν είναι η διαιώνιση της μυθοπλασίας για τον “άπαρτο Γράμμο και το απάτητο Βίτσι”, ούτε η άγονη προσπάθεια αναζήτησης του “τι έφταιξε και χάσαμε” αλλά η διερεύνηση των γνώσεών μας για τα σκληρά εκείνα χρόνια.

Εντέλει, πολύ περισσότερο από την ηρωική διάσταση ή το ιδεολογικό πείσμα της ηγεσίας του ΚΚΕ και ενός αριθμού στελεχών και μαχητών του ΔΣΕ, η μελέτη της περιόδου αναδεικνύει τη βαθύτατη ανθρώπινη τραγωδία νέων κυρίως ανθρώπων, ανδρών και γυναικών αλλά και παιδιών, που κατά βάση στρατολογήθηκαν βίαια και υποχρεώθηκαν να πολεμήσουν κάτω από μια ηγεσία που δεν εμπιστεύονταν, σε ένα πόλεμο που δεν πίστευαν και τον οποίο δεν μπορούσαν να κερδίσουν».

Ο **Νίκος Μαραντζίδης** είναι αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη. Διδάσκει επίσης στο Πανεπιστήμιο του Καρόλου στην Πράγα. Άλλα του βιβλία: *Οι Μικρές Μόσχες* (Παπαζήσης, 1997), *Γιασασίν Μιλλέτ – Ζήτω το Έθνος* (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2001), *Οι Άλλοι Καπετάνιοι* (επιμ.) (Εστία, 2005).